

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj v trestnej veci obvineného **R. Š. a spol. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu** podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. e/, písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 19. júna 2014 sťažnosť obvineného R. Z., ktorú podal proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T 15/2014, z 9. júna 2014, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného R. Z. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Obvinený R. Z. požiadal dňa 2. júna 2014 Špecializovaný trestný súd o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Tr. por. V predmetnej žiadosti obvinený namietal aj absenciu výroku o jeho ponechaní vo väzbe podľa § 238 ods. 3; § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. v rozhodnutí Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-4T-15/2014, z 5. mája 2014. Poukázal v tejto súvislosti na právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, že väzba sa vždy musí opierať o rozhodnutie súdu, pričom iba podanie obžaloby nepostačuje na to, aby sa súdna väzba stala zákonnou po podaní obžaloby bez výslovného rozhodnutia súdu o jej ďalšom trvaní (ÚS 187/07). Podľa názoru obvineného súd mal po podaní obžaloby povinnosť obligatórne rozhodnúť o ponechaní obvineného vo väzbe. Keďže súd nerozhodol o ponechaní obvineného vo väzbe podľa § 238 ods. 3 Tr. por., lehota trvania väzby pominula dňom 31. mája 2014, pričom jej ďalšie trvanie je porušením čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru.

Senát Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením z **9. júna 2014**, sp. zn. BB-4T 15/2014, túto žiadosť obvineného R. Z. **zamietol** podľa § 79 ods. 3 Tr .por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods.3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným **neuložil**.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dňa 13. júna 2014 písomnú sťažnosť odôvodnenú identickými dôvodmi, ktoré obvinený už uviedol v žiadosti. Výroky napadnutého uznesenia považuje za nesprávne a v rozpore s jeho odôvodnením. Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 9. júna 2014, sp. zn. BB-4T-15/2014, a prepustil obvineného R. Z. z väzby na slobodu.

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku. Zistil, že sťažnosť obvineného R. Z. **nie je dôvodná**.

Z predloženého trestného spisu najvyšší súd zistil, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) podal dňa **25. apríla 2014 obžalobu** na obvinených R. Š. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. e/, písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák., M. K. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. spáchaného formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., **R. Z.** za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., V. R. za obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák., J. P. za zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/ spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a P. D. za zločin

hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Obvinený R. Z. bol na základe rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica **dňa 2. augusta 2013** uznesením, sp. zn. Tp 61/2013, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 25/2013, z 13 augusta 2013 **vzatý do väzby** z dôvodov uvedených v ustanovení **§ 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., s tým že lehota väzby začala obvinenému plynúť od 31. júla 2013 o 11.15 hod.**

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 61/2013, z 12. februára 2014 bola lehota väzby obvineného R. Z. **predĺžená do 31. mája 2014**. Väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 5/2014, zo dňa 18. februára 2014, bola sťažnosť obvineného R. Z. proti uzneseniu o predĺžení lehoty trvania väzby **zamietnutá**.

Uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T 15/2014, zo dňa **5. mája 2014** bolo po podaní obžaloby prokurátorom senátom tohto súdu rozhodnuté o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu tak, že žiadosť obvineného bola **zamietnutá** a zároveň nebol uložený dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tost 17/2014, zo dňa **12. mája 2014** bolo **spät'vzatie sťažnosti obvineného R. Z. vzaté na vedomie**.

Podľa § 238 ods. 3 Tr. por. je potrebné o väzbe rozhodnúť prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1 Tr. por. najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo ods. 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Senát Špecializovaného trestného súdu postupoval správne, keď o väzbe rozhodol v lehotách uvedených v § 76 ods. 2, ods. 3 Tr. por.

K predmetnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý je trestné stíhanie vedené, bol spáchaný, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tento skutok spolu s ďalšími osobami spáchal obvinený R. Z.. Na dôvodoch väzby sa doposiaľ vykonaným vyšetrovaním nič nezmenilo. Naďalej trvajú dôvody tak kolúznej ako aj preventívnej väzby, ako ich ustálil súd, keď rozhodoval o vzatí obvineného R. Z. do väzby, o predĺžení lehoty väzby a o žiadostiach obvineného o prepustenie z väzby na slobodu. Ani ukončenie prípravného konania podaním obžaloby nevyklúčilo obavu, že obvinený bude ovplyvňovať ďalší priebeh trestného konania. Táto obava vyplýva z doterajšieho správania sa obvineného, ktorý ako fiktívny vyšetrovateľ Policajného zboru, mal ovplyvňovať osoby vyslúchnuté v tejto veci. Pokiaľ ide o dôvod preventívnej väzby je potrebné uviesť, že obvinený R. Z. je trestne stíhaný aj pre inú trestnú činnosť, a to v konaní na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 7T 53/2009, pre obzvlášť závažný zločin drogového charakteru. S poukazom na doterajší život obvineného, ktorý sa mal opakovane dopúšťať priestupkov, ako aj na jeho aktuálne trestné stíhanie pre závažnú trestnú činnosť existuje dôvodná obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by v trestnej činnosti pokračoval.

V súvislosti so sťažnostnou námietkou obvineného, že nebolo rozhodnuté o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby, keďže nebolo rozhodnuté samostatným výrokom v zmysle ustanovenia § 238 ods. 3 Trestného poriadku, že väzba obvineného trvá aj po podaní obžaloby najvyšší súd uvádza. Samotné podanie obžaloby nie je dôvodom na pretrvávanie väzby. Musí k nemu pristúpiť aj rozhodnutie procesného súdu o väzbe v lehote uvedenej v § 238 ods. 3 a § 76 ods. 3 Tr. por., teda v lehote, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní naposledy predĺžená (konkrétne do 31. mája 2014). To je potrebné na splnenie podmienky uvedenej v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky. K tomu je potrebné uviesť, že senát prvostupňového súdu **splnil zákonnú povinnosť**, keď predseda senátu po podaní obžaloby úpravou na čl. 3900 určil dňa 29. apríla 2014 termín neverejného zasadnutia na deň 5. mája 2014 o 13.00 hod., predmetom ktorého bolo rozhodovanie o väzbe obvineného po podaní obžaloby. Obvinený R. Z. na neverejnom zasadnutí po poučení **požiadal súd o prepustenie z väzby** na slobodu a k veci odmietol vypovedať. Obhajca obvineného súdu navrhol, aby nerozhodol o ďalšom trvaní väzby obvineného, ale aby obvinený bol prepustený z väzby

na slobodu **na základe jeho žiadosti**. Odôvodnil to tým, že dôkazná situácia sa od rozhodnutia o vzatí do väzby nezmenila. **Pretože obvinený podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu senát Špecializovaného trestného súdu nerozhodoval osobitným uznesením o ďalšom trvaní väzby, ale rozhodol o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu tak, že jej nevyhovel.**

Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2013 (rozhodnutie 10, bod II.) vyplýva, že ak súd rozhoduje o väzbe po podaní obžaloby v zmysle § 238 ods. 3 Tr. por., teda postupom podľa § 76 ods. 3 alebo ods. 4 Tr. por., **je takýmto rozhodnutím aj rozhodnutie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby (§ 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por.). V takom prípade súd už nemusí rozhodovať o ponechaní obvineného vo väzbe (§ 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por.), alternatívne o jeho prepustení z väzby bez predchádzajúcej žiadosti obvineného (§ 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).**

Ak sa rozhoduje o väzbe postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 Tr. por. (teda aj v situácii uvedenej v § 238 ods. 3 Tr. por.), lehota na podanie sťažnosti sa vždy riadi ustanovením § 83 ods. 2 Tr. por., ktoré je vo vzťahu k ustanoveniu § 187 ods. 1 Tr. por. ustanovením špeciálnym. V zmysle § 34 ods. 4 Tr. por. je potrebné obvineného o takejto okolnosti poučiť (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.2 Tost 10/2012). Spôsob rozhodovania Špecializovaného trestného súdu v zmysle ustanovenia § 238 ods. 3 Tr. por. je zrejmý aj zo zápisnice o neverejnom zasadnutí zo dňa 5.mája 2014, na ktorom sa rozhodovalo o väzbe obvineného po podaní obžaloby. Obvinený R. Z. **bol v zmysle citovaných ustanovení Tr. por. poučený** a následne súd rozhodol na základe jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

S poukazom na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2ÚS 67/2013, senát Špecializovaného trestného súdu sa zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Dospel k záveru, že u obvineného R. Z. nie je možné tento inštitút uplatniť, pretože obvinený je stíhaný za obzvlášť závažný zločin, za ktorý mu hrozí trest odňatia slobody na 25 rokov alebo doživotie. Súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie môže uložiť dohľad aj v prípade obzvlášť závažného zločinu za predpokladu, že to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Výnimočné okolnosti sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností

prípade. Pomermi páchatel'a treba rozumieť okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu, a existujú v čase rozhodnutia. Pri posudzovaní osoby páchatel'a sa pozornosť venuje najmä celému jeho predchádzajúcemu životu (vek, recidíva, postoj k spáchanému trestnému činu). V danom prípade takéto **výnimočné okolnosti nadriadený súd nezistil.**

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica. Preto sťažnosť obvineného R. Z. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 19. júna 2014

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová